

فناوری خوشه‌بندی و استراتژی تحقیق و توسعه در شرکت‌های چندملیتی

امامعلی ساعتی^۱، حامد شاکریان^۲، محمدنظیر پرویز^۳

چکیده

خوشه‌های اقتصادی را می‌توان مراکزِ بخصوص جهانی در صنایع خاص یا فناوری‌های مربوطه نام‌گذار نمود که شامل شرکت‌های مرتبط با یکدیگر، تأمین‌کنندگان ویژه، خدمات پشتیبانی‌کننده و بخش‌های سازمانی دیگر در یک حوزه خاص می‌باشند. استراتژی تحقیق و توسعه در شرکت‌های چندملیتی بر اساس خوشه اقتصادی تحت تأثیر دو عامل مجزا قرار دارد. این شرکت‌ها سعی دارند تمام فعالیت‌های تحقیق و توسعه خود را در خوشه‌های اقتصادی وارد ساخته تا از این طریق و با ارائه منابع خاص و دستیابی به دانش فنی خاص مربوط به آن منطقه، بیشترین سود را به چنگ آورند. با این حال ریسک ناشی از کمبود دانش می‌تواند باعث مشکلاتی در انتخاب محل گردیده. لذا خوشه‌هایی که شرکت‌های دچار بحران را به خود جلب می‌کنند از سود بیشتر و ضرر کمتری برخوردار خواهند بود. علاوه بر این، عدم سازگاری در اندازه‌گیری عملکرد شرکت‌ها در خوشه‌های اقتصادی نیز وجود دارد. بنابراین با مروری بر ادبیات می‌توان شواهد مربوطه را ارزیابی نموده و مطالعات سودمندتری را در آینده ارائه داد.

واژگان کلیدی: خوشه‌بندی، استراتژی تحقیق و توسعه، شرکت‌های چندملیتی

۱- دانشجوی دکتری تخصصی، رشته مدیریت صنعتی، دانشکده اقتصاد؛ حسابداری و مدیریت، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، آذربایجان شرقی، ایران (مسئول مکاتبات) emamalisaaty@gmail.com

۲- دانشجوی دکتری تخصصی، رشته مدیریت صنعتی، دانشکده اقتصاد؛ حسابداری و مدیریت، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، آذربایجان شرقی، ایران

۳- دانشجوی کارشناسی ارشد، رشته مدیریت دولتی، دانشکده اقتصاد؛ حسابداری و مدیریت، دانشگاه آزاد اسلامی، مهاباد، آذربایجان غربی، ایران